

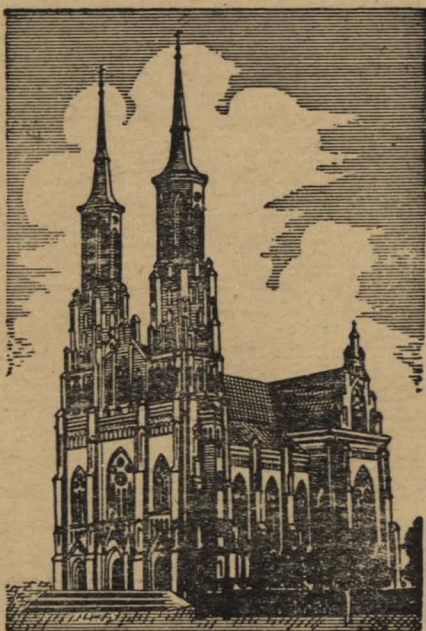
WIADOMOŚCI DIECEZJALNE PODLASKIE

ORGAN URZĘDOWY KURII DIECEZJALNEJ

Rok XLII

Marzec 1973

Nr 3

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI

KURIA DIECEZJALNA — SIEDLCE — SWIERCZEWSKIEGO 62

TELEFON 31 26

SPIS TREŚCI

DZIAŁ URZĘDOWY

STOLICA APOSTOLSKA

19. Dekret ogłaszający zreformowany chrzest	65
20. Obrzędy chrztu świętego	66
21. Święta Kongregacja dla spraw Duchowieństwa — Okólnik do Przewodniczących K.B. w sprawie Rad Kapłańskich	79
22. Telegram do Ojca Św. Pawła VI	85
23. Odpowiedź na telegram	86

EPISKOPAT POLSKI

24. Instrukcja przeciwpożarowa Episkopatu Polski	86
25. Komunikat w sprawie rocznicy śmierci O. Augustyna Kordeckiego	93

Z ORDYNARIATU

26. Wizytacje kanoniczne	94
27. Rekolekcje dla Kapłanów	96

Wydawca: Kuria Diecezjalna Siedlecka. Siedlce, ul. Swierczewskiego 62.
Redaktor: Ks. Stanisław Olechowski. Zam. 46/1973. Nakład 800+50. R-97.
Cena zł 10.—

Drukarnia Loretańska. Warszawa 4, ul. Józefa Sierakowskiego 6

WIADOMOŚCI DIECEZJALNE PODLASKIE

ORGAN URZĘDOWY KURII DIECEZJALNEJ

Rok XLII

Marzec 1973

Nr 3

DZIAŁ URZĘDOWY

STOLICA APOSTOLSKA

19

DEKRET ŚW. KONGREGACJI KULTU BOŻEGO Z 15. V. 1969 R.
OGŁASZAJĄCY ZREFORMOWANY OBRZĘD CHRZTU DZIECI
(A.A.S. 1969, 548)

Święty Sobór Watykański II polecił zreformować obrzędy Chrztu dzieci znajdujące się w Rytuale Rzymskim, w następujący sposób: dostosować obrzędy do rzeczywistej sytuacji niemowląt, jaśniej uwydatnić udział i obowiązki rodziców, przewidzieć odpowiednie zmiany przy chrzcie wielkiej liczby dzieci oraz przy chrzcie udzielanym na terenach misyjnych przez katechistów, albo przez inne osoby, w razie nieobecności szafarza zwyczajnego, ułożyć obrzęd, który by wskazywał, że dziecko ochrzczone w skróconej formie, zostało już przyjęte do Kościoła (Konstytucja o Liturgii, art. 67—69).

Rada do wykonania Konstytucji o Liturgii dokonała tej reformy, a Ojciec Św. Paweł VI swoją apostolską powagą zatwierdził nowe Obrzędy Chrztu dzieci i polecił je ogłosić, aby w przyszłości używano ich zamiast obrzędów znajdujących się w Rytuale Rzymskim.

Dlatego ta Święta Kongregacja, na mocy specjalnego polecenia Ojca Św. ogłasza te obrzędy i zarządza, aby używano ich od dnia 8 września 1969 r.

Bez względu na wszelkie przeciwne zarządzenia.

W siedzibie Świętej Kongregacji Kultu Bożego, 15 maja 1969 r.
w uroczystość Wniebowstąpienia Pańskiego.

Benno Kard. Gut, Prefekt
A. Bugnini, Sekretarz

OBRZĘDY CHRZTU ŚWIĘTEGO

WTAJEMNICZENIE CHRZEŚCIJAŃSKIE*

1. Ludzie przez sakramenty chrześcijańskiego wtajemniczenia uwolnieni z mocy ciemności razem z Chrystusem umarli, razem z Nim pogrzebani i zmartwychwstali, otrzymują Ducha przybrania za synów i odpowiadają z całym ludem Bożym pamiętkę śmierci i zmartwychwstania Pańskiego (DM 14).

2. Albowiem przez Chrzest wszczępieni w Chrystusa, stają się ludem Bożym, a otrzymawszy odpuszczenie wszystkich grzechów dostępują wyniesienia z naturalnego stanu ludzi do stanu przybranych synów (Rz 8, 15; Gal 4, 5; por. Sob. Tryd., Sesja VI, Dekr. o usprawiedliwieniu, rozdz. 4: Denz, 796, 1524). Stają się dzięki wodzie i Duchowi Św. nowym stworzeniem i przez to zostają nazwani synami Bożymi i są nimi rzeczywiście (por. 1 J 3, 1).

Naznaczeni zaś darem tegoż Ducha Świętego w sakramencie Bierzmowania, tym dokładniej upodabniają się do Pana i napełniają Duchem Św., tak, aby niosąc o Nim świadectwo światu, doprowadzili jak najrychlej Ciało Chrystusa do pełni (DM 36).

Uczestnicząc wreszcie w zgromadzeniu eucharystycznym, przyjmują Ciało Syna Człowieczego i piją Jego Krew, aby otrzymać życie wieczne (por. J 6, 55) i wyrażać jedność Ludu Bożego; ofiarując zaś siebie razem z Chrystusem, mają udział w powszechnej Ofierze, którą jest cała społeczność odkupionych, (Św. Aug. De Civ. Dei, X, 6; PL 41, 284; KK 11; DK 2) składana Bogu przez Najwyższego Kapłana. Modlą się także, aby przez pełniejsze działanie Ducha Św. cały rodzaj ludzki doszedł wreszcie do jedności Rodziny Bożej (KK 28). Te trzy sakramenty wtajemniczenia chrześcijańskiego tak się ze sobą łączą, że doprowadzają do pełnego wzrostu wyznawców Chrystusa, którzy pełnią w Kościele i w świecie posłannictwo całego ludu chrześcijańskiego (por. KK 31).

I. GODNOŚĆ CHRZTU

3. Chrzest, brama do życia i Królestwa Bożego, jest pierwszym sakramentem nowego prawa; przyniósł go Chrystus wszystkim ludziom, aby mieli życie wieczne (por. J 3, 5), a potem powierzył go wraz z Ewangelią swojemu Kościołowi, gdy polecił Apostołom: „Idźcie i nauczajcie wszystkie narody, udzielając im chrztu: w Imię Ojca, i Syna i Ducha Św.“ (Mt 28, 19). Dlatego to chrzest jest przede wszystkim sakramentem tej wiary, przez którą ludzie, oświeceni łaską Ducha Św., dają odpowiedź na Ewangelię Chrystusową. Kościół

* Przekład Komisji Episkopatu dla spraw liturgii.

uważa za swoje podstawowe i główne zadanie pobudzać wszystkich, czy to katechumenów, czy rodziców dzieci chrzczonych, czy chrześcijańskich, do tej prawdziwej i czynnej wiary, dzięki której złączeni z Chrystusem, zawierają Nowe Przymierze albo je umacniają. Ku temu celowi zmierza zarówno pasterskie nauczanie katechumenów i przygotowanie rodziców, jak liturgia słowa Bożego i towarzyszące obrzędowi Chrztu wyznanie wiary.

4. Ponadto chrzest jest sakramentem, przez który ludzie wchodzą do wspólnoty Kościoła i tworzą razem budowlę na mieszkanie w Duchu Św. (Ef 2, 22), stają się królewskim kapłaństwem i świętym narodem (1 P 2, 9). Chrzest jest także sakramentalnym węzłem jedności, łączącym wszystkich, którzy nim są naznaczeni (DE 22). Ten niezmienny skutek jasno wyraża w liturgii łacińskiej sam obrzęd sakramentu, gdy w obecności ludu Bożego, ochrzczonych namaszcza się krzyżem. Ze względu na to wszyscy chrześcijanie powinni otaczać najwyższą czcią obrzędy Chrztu i nikomu nie wolno powtórnie go udzielać, jeżeli został ważnie udzielony także przez braci odłączonych.

5. Obmycie wodą, któremu towarzyszy słowo (Ef 5, 26), a tym właśnie jest Chrzest, czyni ludzi uczestnikami Boskiej natury (2 P 1, 4) i przybranymi dziećmi (por. Rz 8, 15; Gal 4, 5). Chrzest bowiem, jak to wyrażają modlitwy poświęcenia wody, jest obmyciem odradzającym (por. Tt 3, 5) i narodzeniem, które pochodzi z nieba. Wezwanie Trójcy Przenajświętszej nad przystępującymi do Chrztu sprawia, że naznaczeni Jej imieniem, poświęceni są Jej na własność i wchodzą we wspólnotę z Ojcem i Synem i Duchem Św. Do tego głównego obrzędu przygotowują i prowadzą czytania biblijne, modlitwa wspólnota i potrójne wyznanie wiary.

6. Chrzest przewyższając znacznie oczyszczenie przepisane przez stare prawo, sprowadza te skutki mocą tajemnicy Męki i Zmartwychwstania Pańskiego. Ci bowiem, którzy przyjmują Chrzest, złączeni w jedno z Chrystusem na podobieństwo Jego śmierci i zanurzeni razem z Nim w śmierci (Rz 6, 4—5), są w Nim przywracani do życia i razem zmartwychwstają (por. Ef 2, 6). We Chrzcie bowiem obchodzi się i odprawia misterium paschalne w tym sensie, że przezeń ludzie przechodzą ze śmierci grzechu do życia. Dlatego trzeba, aby przy udzielaniu Chrztu, zwłaszcza w Wigilię Wielkanocną lub w niedzielę, widoczna była radość zmartwychwstania.

II. OBOWIĄZKI I CZYNNOŚCI PRZY UDZIELANIU CHRZTU

7. Przygotowanie do Chrztu i chrześcijańskie nauczanie bezsprzecznie należy do ludu Bożego, to jest Kościoła, który przekazuje i pielęgnuje wiarę otrzymaną od Apostołów. Przez posługę Kościoła

Duch Święty powołuje dorosłych do Ewangelii, a dzieci otrzymują Chrzest i wychowanie w wierze tegoż Kościoła. Jest rzeczą wielkiej wagi, aby już w przygotowaniu do Chrztu współpracowali z kapłanami i diakonami katechisci oraz inni ludzie świeccy. Wypada ponadto, aby przy udzielaniu Chrztu lud Boży reprezentowali nie tylko sami chrzestni, czy rodzice dziecka i bliscy, lecz — w miarę możliwości — także przyjaciele i członkowie rodziny, sąsiedzi i inni przedstawiciele miejscowego Kościoła, a wszyscy niech biorą czynny udział, by okazała się wspólna wiara i wyraziła wspólna radość z jaką nowo ochrzczonych przyjmuje się do Kościoła.

8. Zgodnie z starodawnym zwyczajem Kościoła, człowiek dorosły nie może być dopuszczony do Chrztu bez chrzestnego, wybranego ze wspólnoty chrześcijańskiej. Ma on pomagać chrześniakowi przynajmniej w ostatnich przygotowaniach do przyjęcia sakramentu, a po Chrzcie dbać o jego wytrwanie w wierze i w chrześcijańskim życiu.

Podobnie przy Chrzcie dziecka ma być obecny chrzestny, jako przedstawiciel zarówno rodziny ochrzczonego, rozszerzonej w znaczeniu duchowym jak i Kościoła — naszej Matki — w razie potrzeby ma on wspierać rodziców w staraniu o to, by dziecko doszło do wyznania wiary i wyrażało ją życiem.

9. Chrzestny uczestniczy przynajmniej w końcowych obrzędach katechumenatu oraz w samym obrzędzie Chrztu, aby przy Chrzcie dorosłego poświadczyć jego wiarę, a przy Chrzcie dziecka, wyznać razem z rodzicami wiarę Kościoła, w której to dziecko otrzymuje Chrzest.

10. Chrzestny, wybrany zgodnie z osądem duszpasterza przez katechumena lub przez rodzinę, może wypełniać czynności liturgiczne wymienione wyżej w nr 9, jeżeli posiada następujące przymioty:

a) jest wystarczająco dojrzały do spełnienia tego zadania;

b) sam przystąpił już do sakramentu Chrztu, Bierzmowania i Eucharystii;

c) należy do Kościoła katolickiego i prawo nie zabrania mu pełnienia zadań chrzestnego. Człowiek zaś ochrzczony, ale należący do Kościoła lub społeczności odłączonej, wyznający jednak wiarę Chrystusową, może być przyjęty jako ojciec chrzestny lub jako chrześcijański świadek Chrztu, tylko razem z ojcem chrzestnym katolickim (lub matką chrzestną katoliczką), o ile życzą sobie tego rodzice przyjmującego Chrzest. Uwzględnia się tu normy w zakresie ekumenizmu, przepisane w różnych okolicznościach.

11. Zwyczajnymi szafarzami Chrztu są biskupi, kapłani i diakoni. Za każdym razem udzielając tego sakramentu niech pamiętają, że działają w Kościele w imieniu Chrystusa i mocą Ducha Św. Niech będą więc staranni w głoszeniu Słowa Bożego i w udzielaniu sakra-

mentu. Niech się również wystrzegają wszelkich czynności, które by mogły być słusznie uznane przez wiernych za okazywanie komuś szczególnych względów (KL 32, KDK 29).

12. Biskupi, główni szafarze tajemnic Bożych i kierownicy całego życia liturgicznego w powierzonym sobie Kościele (DB 15) rządzą udzielaniem Chrztu, przez który dostępuje się udziału w królewskim kapłaństwie Chrystusa (KK 26). Dlatego niech się nie zwalniają od osobistego udzielania Chrztu zwłaszcza w Wigilię Paschalną. Zaleca się im zwłaszcza udzielanie Chrztu dorosłych i troskę o ich przygotowanie.

13. Obowiązkiem duszpasterzy jest pomagać biskupowi w nauczaniu i udzielaniu Chrztu dorosłym, którzy im zostali powierzeni, chyba, że biskup inaczej postanowi. Do ich zadań należy także odpowiednie duszpasterskie przygotowanie i pomoc rodzicom i chrzestnym przed Chrztmem dzieci przy współudziale katechistów i innych ludzi świeckich, oraz udzielanie dzieciom tego sakramentu.

14. Inni kapłani a także diakoni, jako pomocnicy biskupa i proboszczów w ich urzędzie, przygotowują do Chrztu oraz udzielają go, o ile wezwie ich do tego, lub wyrazi zgodę, biskup albo proboszcz.

15. Przy dużej ilości przyjmujących Chrztst celebriansowi mogą pomagać inni kapłani albo diakoni, a nawet ludzie świeccy, jak to jest przewidziane w odpowiednich częściach obrzędu.

16. Jeśliby kapłan lub diakon był nieobecny, a życiu nieochrzczonego zagrażało niebezpieczeństwo, zwłaszcza gdyby był on konający. Chrztu udzielić może, a niekiedy powinien, każdy wierzący, a nawet jakikolwiek człowiek, kierując się właściwą intencją, posługując się przy tym formą skróconą, podaną niżej (nr 157—164). Jeżeli niebezpieczeństwo śmierci nie jest bezpośrednie, to w miarę możliwości powinien sakramentu udzielić świecki katolik. Dobrze by było, aby i w tym wypadku zebrała się jakaś niewielka społeczność lub przynajmniej, aby był obecny jeden czy dwóch świadków.

17. Wszyscy katolicy świeccy, jako członkowie ludu kapłańskiego, a zwłaszcza rodzice, i z racji obowiązków, katechiści, położne, pomocnice domowe, opiekunki społeczne lub pielęgniarki a także lekarze, niech się starają, by przyswoić sobie, w miarę swych uzdolnień, wystarczającą znajomość poprawnej formuły Chrztu w nagłym wypadku. Mają ich tego nauczyć proboszczowie, diakoni i katechiści; biskupi niech zadbają w swych diecezjach o skuteczne sposoby tego nauczania.

III. RZECZY POTRZEBNE DO UDZIELANIA CHRZTU

18. Woda do Chrztu ma być naturalna i czysta, aby się ukazała prawdziwość znaku, a także ze względów higienicznych.

19. Chrzcielnica, lub naczynie w których według potrzeby przygotowuje się wodę do Chrztu udzielanego w prezbiterium niech jaśnieją czystością i pięknem.

20. W zależności od klimatu danego kraju, wcześniej należy zadbać i w razie potrzeby ogrzać wodę.

21. Poza nagłymi wypadkami niech kapłan lub diakon nie chrzci inną wodą, jak tylko specjalnie do tego poświęconą. Jeśli w Wigilię Wielkanocną dokonano poświęcenia wody, powinno się ją, według możliwości, zachować na cały okres wielkanocny i używać jej dla wyraźniejszego podkreślenia łączności tego sakramentu z misterium paschalnym. Pożądane jest, aby poza okresem wielkanocnym poświęcać wodę przy każdym udzielaniu Chrztu, by nawet przez same słowa poświęcenia jasno zaznaczyć tajemnicę zbawienia, którą Kościół obchodzi i głosi. Jeśli chrzcielnica tak jest zbudowana, że wypływa z niej woda, należy poświęcać to źródło wytryskające.

22. Wolno używać zarówno formy zanurzania, które dokładniej oznacza uczestnictwo w śmierci i zmartwychwstaniu Chrystusa jak i formy **polania**.

23. Słowa, przez które udziela się w Kościele łacińskim Chrztu są następujące: „Ja ciebie chrzczę w Imię Ojca i Syna i Ducha Świętego“.

24. Do liturgii Słowa Bożego należy przygotować odpowiednie miejsce w kaplicy chrzcielnej lub w kościele.

25. Chrzcielnica, z której wypływa woda do Chrztu, albo w której się ją przechowuje, niech będzie przeznaczona wyłącznie dla sakramentu Chrztu i w pełni godna tego, aby tam chrześcijanie odradzali się z wody i Ducha Świętego. Bez względu na to, czy mieści się ona w jakiejś kaplicy wewnątrz lub obok kościoła, czy w jakiejś części kościoła na widoku wiernych, tak ją należy urządzić, by w obrzędach Chrztu mogło uczestniczyć wiele osób. Po skończeniu okresu wielkanocnego w miejscu udzielania Chrztu wypada ze złości przechowywać paschał i zapalać go podczas udzielania Chrztu, aby od niego łatwo było zapalać świece ochrzczonych.

26. Te obrzędy przy udzielaniu Chrztu, które mają być wykonywane poza chrzcielnicą, niech się odbywają w różnych miejscach kościoła, stosownie do liczby uczestników i do szczegółowego charakteru różnych części liturgii Chrztu. Dla tych zaś obrzędów, które zwykle wykonuje się w chrzcielnicy, można wybierać także inne dogodniejsze miejsca w kościele, jeśli kaplica chrzcielna nie mogła pomieścić wszystkich katechumenów i wszystkich uczestników.

27. Jeśli jest to możliwe — wszystkim nowo narodzonym powinno się udzielać Chrztu wspólnie, w tym samym dniu. Bez słusznej przyczyny nie należy w tym samym kościele i w tym samym dniu udzielać Chrztu więcej niż jeden raz.

28. Na właściwym miejscu będzie dokładniej określony czas Chrztu zarówno dorosłych jak i dzieci. Poza tym udzielanie tego sakramentu niech zawsze ukazuje jego charakter paschalny.

29. Proboszczowie powinni dokładnie i bezzwłocznie zapisać w księdze Chrztów imiona ochrzczonych, szafarza, rodziców dziecka i chrzestnych oraz miejsce i datę udzielenia Chrztu.

IV. UPRAWNIENIA KONFERENCJI BISKUPÓW W ZAKRESIE ADAPTACJI

30. Na podstawie Konstytucji o Liturgii świętej (nr 63 b) Konferencjom Biskupów przysługuje prawo przygotowania w krajowych Rytuałach rozdziału odpowiadającego niniejszemu rozdziałowi Rytuału Rzymskiego, dostosowanego do potrzeb poszczególnych regionów. Po zbadaniu takiego Rytuału przez Stolicę Świętą można go będzie używać na terenie, dla którego jest przeznaczony.

Konferencje Biskupów powinny:

1) Ustalić adaptacje, o których mówi KL 39.
2) Dokładnie i roztropnie rozważyć co z tradycji i charakteru danego narodu byłoby pożyteczne zachować; mogą także przedstawić Stolicę Świętą i za jej zgodą wprowadzić jeszcze inne, które według ich mniemania byłyby pożyteczne lub konieczne.

3) Jeśli natomiast w istniejących już rytuałach krajowych znajdują się jakieś elementy, mogą je zatrzymać lub dostosować, byleby zgodne były z Konstytucją o Liturgii świętej i ze współczesnymi potrzebami.

4) Opracować przekłady tekstów tak, by były rzeczywiście dostosowane do charakterów różnych języków i kultur, oraz dodać odpowiednie melodie do śpiewu tam, gdzie wydaje się potrzebne.

5) Dostosować i uzupełnić wstęp, umieszczony w Rytuale Rzymskim tak, by szafarze w pełni rozumieli znaczenie obrzędów i do tego się stosowali.

6) W wydawanych staraniem Konferencji Biskupów księgach liturgicznych zastosować taki układ treści, jaki najlepiej odpowiada potrzebom duszpasterskim.

31. W oparciu o zasady podane w numerach 37—40 i 65 Konstytucji o Liturgii świętej, w krajach misyjnych Konferencje Biskupów mają prawo osądzić, czy można do chrześcijańskiego obrzędu Chrztu dostosować elementy wtajemniczenia, jakie dotychczas istnieją u niektórych narodów, oraz zdecydować, czy te elementy wprowadzić.

32. Wszędzie tam, gdzie Rzymski Rytuał podaje do wyboru kilka formuł, to krajowe Rytuały mogą dodać jeszcze inne, podobne w układzie i treści.

33. Śpiew jest wielką pomocą w obrzędach Chrztu: wytwarza on atmosferę jedności wśród obecnych, sprzyja wspólnej modlitwie i wyraża radość paschalną, którą te obrzędy powinny rozbrzmiewać. Dlatego niech Konferencje Biskupów wezwą kompozytorów, aby zapatrzyli w melodie teksty liturgiczne przeznaczone do śpiewania przez wiernych.

V. UPRAWNIENIA SZAFARZA CHRZTU W ZAKRESIE ADAPTACJI

34. Szafarz uwzględniając okoliczności i rozmaite potrzeby i życzenia wiernych, niech chętnie korzysta z różnych wariantów, na jakie obrzęd zezwala.

35. Oprócz tych adaptacji, które przewidziane są przez sam Rytuał Rzymski w dialogach i błogosławieństwach, szafarz może wprowadzić, ze względu na różne okoliczności, jeszcze inne adaptacje, te mianowicie, o których mówi się szerzej we wstępach do Chrztu dorosłych i do Chrztu dzieci.

CHRZEST DZIECI

Wstęp

I. ZNACZENIE CHRZTU DZIECI

1. Pod nazwą dzieci lub niemowląt rozumie się tych, którzy nie mogą ani posiadać ani wyznać swojej wiary, ponieważ jeszcze nie doszli do wieku rozeznania.

2. Kościół, otrzymawszy misję głoszenia Ewangelii i udzielania Chrztu, już od pierwszych wieków chrzczył nie tylko dorosłych, lecz także niemowlęta. Zawsze bowiem uważał, że według słów Pańskich „jeśli się ktoś nie narodzi z wody i z Ducha Świętego, nie może wejść do królestwa Bożego“ (J 3, 5), dzieciom nie należy odmawiać Chrztu, ponieważ chrzci je w wierze tego właśnie Kościoła, wyznawanej publicznie przez rodziców, przez chrzestnych i przez innych uczestników. Osoby te reprezentują zarówno Kościół lokalny jak i całą społeczność Świętych i wierzących, Kościół — Matkę, bo Ona cała rodzi wszystkich i cała każdego z osobna (św. Augustyn, Epist. 95, 5: PL-33, 362).

3. Dla dopełnienia całej prawdy sakramentu trzeba, aby dzieci były potem wychowywane w tej wierze, w której zostały ochrzczone. Podstawą tego wychowania będzie sakrament Chrztu, uprzednio przyjęty. Albowiem wychowanie chrześcijańskie, do którego dzieci mają prawo, zmierza do tego, by stopniowo je doprowadzić do poznania planu Bożego w Chrystusie tak, by dzieci te mogły w końcu potwierdzić wiarę, w której zostały ochrzczone (por. Ef 3, 11).

II. OBOWIĄZKI I CZYNNOŚCI PRZY UDZIELANIU CHRZTU

4. Lud Boży, to znaczy Kościół, reprezentowany przez wspólnotę lokalną, ma wielki udział w Chrzcie zarówno dorosłych jak i dzieci. Niemowlę bowiem przed i po Chrzcie ma prawo do miłości i pomocy ze strony wspólnoty. W czasie zaś Chrztu, oprócz zadań, które według nr 7 „Wstępu ogólnego“ zgromadzony lud ma wykonać, wspólnota spełnia swe zadanie wyrażając po wyznaniu wiary przez rodziców i chrzestnych razem z celebransem swoją zgodę. W ten sposób staje się widoczne, że wiara, w której chrzci się dzieci, jest skarbem nie tylko tej jednej rodziny, lecz całego Chrystusowego Kościoła.

5. Sam stworzony porządek sprawia, że zadania i czynności rodziców dziecka zajmują ważniejsze miejsce przy Chrzcie, niż zadania chrzestnych.

1) Jest rzeczą doniosłą, aby rodzice dziecka, przed Chrztem przygotowali się do świadomego udziału w nim, albo kierując się własną znajomością wiary, albo przy pomocy przyjaciół i innych członków wspólnoty. Stosownymi pomocami do tego są książki, listy i katechizmy przeznaczone dla rodzin. Proboszcz zaś niechaj się stara osobiście lub przez kogoś odwiedzić ich dom i nawet zebrać większą liczbę rodzin, by przygotować do zbliżającego się obrzędu przez nauczanie pasterskie i wspólną modlitwę.

2) Jest rzeczą ważną, aby rodzice dziecka przyjmującego Chrzest uczestniczyli w obrzędzie, podczas którego ich dziecko rodzi się ponownie z wody i z Ducha Świętego.

3) Rodzice dziecka mają w obrzędzie Chrztu swoje wyraźne zadanie. Oprócz bowiem wysłuchania pouczeń celebransa i modlitwy odmawianej wraz z całym zgromadzeniem wiernych, spełniają czynności liturgiczne gdy:

- a) publicznie proszą o Chrzest dla dziecka;
- b) kreślą znak krzyża na czole dziecka bezpośrednio po celebransie
- c) odrzekają się szatana i składają wyznanie wiary;
- d) niosą niemowlę do chrzcielnicy (należy to zwłaszcza do matki);
- e) trzymają zapaloną świecę;
- f) otrzymują błogosławieństwo specjalne przeznaczone dla matek i ojców;

4. Jeśli ktoś z rodziców dziecka nie może złożyć wyznania wiary, bo np.: nie jest katolikiem, może zachowywać milczenie: żąda się tylko od niego, aby wyrażając prośbę o Chrzest dla dziecka zamierzał, lub przynajmniej zgadzał się wychować dziecko według wiary otrzymanej na Chrzcie.

5) Po udzieleniu Chrztu rodzice dziecka; wdzięczni Bogu i wierni podjętym zadaniom, mają obowiązek doprowadzić dziecko do pozna-

nia Boga, którego stało się przybranym synem, oraz przygotować do przyjęcia Bierzmowania i uczestnictwa w Eucharystii. W tym trudzie także wspomagani będą odpowiednimi sposobami przez proboszcza.

6. Wolno wybrać dla każdego dziecka ojca i matkę chrzestną: Przepisy mówiące o „chrzestnym“ odnoszą się do nich obojga.

7. Oprócz tego co powiedziano o szafarzu zwyczajnym we „Wstępie ogólnym“ (nr 11—15) trzeba tu jeszcze zaznaczyć że:

1) Duszpasterze mają obowiązek przygotowywać rodziny do Chrztu dzieci i pomagać im w wypełnianiu zadań wychowawczych, jakie z tego sakramentu wynikają. Do biskupów natomiast należy koordynacja tego rodzaju inicjatyw duszpasterskich w diecezji, przy pomocy diakonów i ludzi świeckich.

2) Duszpasterze mają ponadto dokładać starań, by każdorazowe udzielanie Chrztu odbywało się z należytą godnością i w miarę możliwości, było dostosowane do warunków i życzeń rodziny.

Ktokolwiek udziela Chrztu, niech wykonuje obrzęd dokładnie i pobożnie; niech się także stara, aby wszystkim okazać ludzkość i uprzejmość.

III. CZAS I MIEJSCE CHRZTU DZIECI

8. W wyborze terminu Chrztu należy się kierować w pierwszym rzędzie względami na zbawienie dziecka, by nie zostało pozbawione dobrodziejstw tego sakramentu; następnie należy wziąć pod uwagę zdrowie matki, aby mogła — jeśli to możliwe — osobiście brać udział. Poza tym, o ile tylko nie będzie się to sprzeciwiało wyższemu dobru dziecka, trzeba brać pod uwagę potrzeby duszpasterskie, tj. wystarczający przeciąg czasu na przygotowanie rodziców i nawet na samo zorganizowanie Chrztu w sposób należyty, by charakter obrzędu był wyraźnie dostrzegalny.

Dlatego:

1) Jeśli dziecko znajduje się w niebezpieczeństwie śmierci, niech bezzwłocznie zostanie ochrzczone w sposób podany pod numerem 21.

2) W innych wypadkach niech rodzice jak najwcześniej, a o ile to możliwe jeszcze przed narodzeniem dziecka powiadomią proboszcza o przyszłym Chrzcie, aby można było odpowiednio przygotować udzielenie sakramentu.

3) Udzielenie Chrztu powinno nastąpić w pierwszych tygodniach po narodzeniu dziecka. Konferencja Biskupów może jednak dla poważnych powodów natury duszpasterskiej tę granicę czasu przesunąć jeszcze dalej.

4) Do obowiązków proboszcza należy, aby uwzględniwszy zarządzenie Konferencji Biskupów decydować o czasie, kiedy mają być ochrzczone te dzieci, których rodzice nie są odpowiednio przygoto-

wani do złożenia wyznania wiary, ani do podjęcia wychowania tych dzieci w wierze chrześcijańskiej.

9. Zaleca się, by celem okazania paschalnego charakteru Chrztu udzielać go w Wigilię Wielkanocną lub w niedzielę, w każdą bowiem niedzielę Kościół wspomina Zmartwychwstanie Pana. W niedzielę można udzielać Chrztu także podczas Mszy św., aby cała wspólnota mogła brać udział w obrzędach i aby jeszcze jaśniej ukazać związek Chrztu i Komunii św. Niech to jednak nie zdarzy się zbyt często. Zresztą normy dotyczące udzielania Chrztu w Wigilię Wielkanocną, albo we Mszy niedzielnej, podane są niżej.

10. Aby jaśniej było widać, że Chrzest jest sakramentem wiary Kościoła, oraz sakramentem włączenia do ludu Bożego, należy go udzielać zwykle w kościele parafialnym, w którym powinna się znajdować chrzcielnica.

11. Biskup może zezwolić lub nakazać, po wysłuchaniu zdania proboszcza danego miejsca, aby chrzcielnica była także w innym kościele lub w publicznej kaplicy, znajdującej się na terenie tej parafii. Zwyczajnie proboszcz ma prawo udzielać Chrztu także i w tych miejscach.

12. Poza niebezpieczeństwem śmierci nie wolno udzielać Chrztu w domach prywatnych.

13. Jeśli biskup inaczej nie postanowi (por. nr 11), nie powinno się udzielać Chrztu w szpitalach, chyba że zmuszać do tego będzie konieczność lub jakiś wzgląd duszpasterski. Zawsze jednak należy powiadomić proboszcza, a rodziców dziecka odpowiednio przed Chrztem przygotować.

14. Dobrze by było, aby podczas liturgii słowa wynosić dzieci do osobnego pomieszczenia. Trzeba jednak dokładać starań, by matka dziecka lub chrzestna, uczestniczyły w liturgii słowa, dlatego dzieci należy powierzyć innym kobietom.

IV. STRUKTURA OBRZĘDU CHRZTU DZIECI

a) *Chrzest udzielany przez szafarza zwyczajnego*

15. Jeśli nie grozi niebezpieczeństwo śmierci, celebrans ma wykonać pełny obrzęd tak, jak jest tutaj podany, bez względu na to, czy chrzci jedno, kilkoro, lub nawet bardzo wiele dzieci.

16. Obrzęd zaczyna się od przyjęcia dzieci. Ukazują się w nim wola rodziców oraz chrzestnych, którzy proszą o Chrzest i zamiar Kościoła, który chce go udzielić. Wyraża się to przez znak Krzyża, jaki celebrans i rodzice kreślą na czole dziecka.

17. Liturgia Słowa Bożego zmierza do tego, aby przed udzieleniem sakramentu ożywić wiarę rodziców, chrzestnych i wszystkich

obecnych oraz aby przez wspólną modlitwę wyprosić owoce sakramentu. Liturgia ta składa się z czytania jednego, lub kilku wyjątków z Pisma św., z homilii, po której ma być chwila ciszy, z modlitwy powszechnej kończącej się modlitwą w formie egzorcyzmu; doprowadzają one do namaszczenia olejem katechumenów lub do włożenia ręki.

18. Samo zaś udzielenie sakramentu:

1) bezpośrednio przygotowuje się:

a) przez uroczystą modlitwę celebransa, w której przez wezwanie Boga i przypomnienie Jego planu zbawienia albo poświęca się wodę chrzcielną, albo wspomina się o poświęceniu już dokonanym;

b) przez wyrzeczenie się szatana, składane przez rodziców i chrzestnych oraz przez wyznanie wiary, które potwierdza celebrans i społeczność, wreszcie przez ostatnie pytanie skierowane do rodziców i chrzestnych;

2) Dokonuje się przez obmycie wodą, które może mieć formę zanurzenia lub polania, zgodnie z miejscowym zwyczajem, oraz przez wezwanie Trójcy Przenajświętszej;

3) Dopelnione jest namaszczeniem krzyżem, co ma oznaczać włączenie ochrzczonego w królewskie kapłaństwo i dopuszczenie go do wspólnoty Ludu Bożego; kończy się wreszcie włożeniem białej szaty i wręczeniem zapalanej świecy oraz obrzędem „Effeta“.

19. Po przemówieniu celebransa jako zapowiedź przyszłego udziału w Eucharystii przed ołtarzem odmawia się Modlitwę Pańską; w której dzieci Boże modlą się do Ojca, który jest w niebie. Na zakończenie, matki i ojcowie oraz wszyscy obecni, otrzymują błogosławieństwo, aby na wszystkich obficie spłynęła łaska Boża.

b) *Skrócony obrzęd Chrztu*

20. Skrócony obrzęd chrztu, przeznaczony dla katechistów (KL 66) składa się z przyjęcia dzieci, z liturgii Słowa Bożego, albo z nauki wygłoszonej przez szafarza, oraz z modlitwy powszechnej. Następnie szafarz, stojąc przed chrzcielnicą, odmawia modlitwę wzywającą Boga i rozważającą historię zbawienia w aspekcie Chrztu. Po dokonaniu obmycia chrzcielnego, opuszczając namaszczenie krzyżem, odmawia się odpowiednią formułę i cały obrzęd kończy się jak zwykle. A więc opuszcza się egzorcyzm, namaszczenie olejem katechumenów i krzyżem, oraz „Effeta“.

21. Natomiast skrócony obrzęd Chrztu dziecka znajdującego się w niebezpieczeństwie śmierci i w razie nieobecności szafarza zwyczajnego można wykonać w dwóch formach:

1) Gdy już śmierć nadchodzi, czas nagli, szafarz (patrz: „Wstęp ogólny“, nr 16) opuszczając inne obrzędy, polewa głowę dziecka

woda, nawet nie poświęconą, byleby naturalna i wymawia zwykłą formułę (tamże, nr 23).

2) Gdy jednak roztropnie się przewiduje, że jeszcze wystarczy czasu, to, jeśli w grupie wybranych wiernych jest ktoś zdolny do pokierowania krótką modlitwą, należy użyć następującego obrzędu: szafarz wygłosi naukę i poprowadzi krótką modlitwę powszechną; potem nastąpi wyznanie wiary rodziców lub przynajmniej samego chrzestnego, oraz polanie wodą z użyciem zwykłej formuły. Jeśli zaś obecni byłiby zbyt słabo uświadomieni, niech szafarz po głośnym odmówieniu wyznania wiary, udzieli Chrztu według tego rytu, którego używa w godzinie śmierci.

22. Gdy śmierć się zbliża także kapłan i diakon mogą użyć skróconej formy zależnie od potrzeby. Proboszcz zaś lub inny kapłan z tymi samymi uprawnieniami, jeśli ma do dyspozycji krzyżmo i czas jeszcze pozwala, niech nie zaniebda udzielenia po Chrzcie Sakramentu Bierzmowania, opuszczając w tym wypadku przy Chrzcie namaszczenie krzyżmem.

V. UPRAWNIENIA KONFERENCJI BISKUPÓW ORAZ BISKUPÓW W ZAKRESIE ADAPTACJI

23. Oprócz adaptacji, przewidzianych we „Wstępie ogólnym“ (nr 30—33), obrzęd Chrztu dziecka dopuszcza jeszcze inne adaptacje, określone przez Konferencje Biskupów.

24. Jak to powiedziano w Rytuale Rzymskim, na podstawie uchwały Konferencji Biskupów można:

1) Stosownie do miejscowych zwyczajów ułożyć różne wersje zapytania o imię dziecka przyniesionego do Chrztu, zależnie od tego czy chodzi o imię już nadane, czy też imię nadawane dopiero podczas Chrztu.

2) Można opuścić namaszczenie olejem katechumenów (nr 50, 7).

3) Forma wyrzekania się szatana może być krótsza lub obszerniejsza (nr 57, 94, 121).

4) Przy bardzo wielkiej liczbie chrzczonych można opuścić namaszczenie krzyżmem (nr 125).

5) Można zachować ryt „Effeta“ (nr 65, 101).

25. W bardzo wielu krajach rodzice dziecka bywają niekiedy nie przygotowani do obrzędu Chrztu, lub — prosząc o ochrzczenie swych dzieci, nie wychowują ich później po chrześcijańsku tak, że tracą one wiarę. Pouczenie rodziców tylko przy Chrzcie i zapytanie o ich wiarę również nie może wystarczyć. Dlatego Konferencje Biskupów mogą wydać, jako pomoc dla proboszczów instrukcje duszpasterskie, które by ustanawiały dłuższy okres na przygotowanie rodziców do Chrztu dziecka.

26. Biskupi mają zdecydować, czy katechiści w ich Diecezjach mogą wygłaszać homilię według własnego układu, czy też mają ją odczytywać z przygotowanego tekstu.

VI. UPRAWNIENIA SZAFARZA W ZAKRESIE ADAPTACJI

27. Na zebraniach rodziców, przygotowujących się do Chrztu swych dzieci, doniosłą jest rzeczą, by pouczenia dopełniać modlitwami i nabożeństwami. Można w tym posłużyć się (jako pomocą) różnymi elementami liturgii słowa Bożego podanego w obrzędzie Chrztu.

28. Plekroć udziela się dzieciom Chrztu w Wigilię Paschalną, obrzęd powinien mieć następującą kolejność:

1) Przed rozpoczęciem obchodu Wigilii odbędzie się w odpowiednim miejscu i czasie tzw. przyjęcie dzieci, zakończone modlitwą z egzorcyzmem i namaszczeniem olejem katechumenów, z pominięciem liturgii Słowa Bożego, według uznania.

2) Samo udzielenie sakramentu (nr 56—58, 60—63) nastąpi po poświęceniu wody tak, jak to przewiduje liturgia Wigilii Paschalnej.

3) Opuszcza się potwierdzenie celebransa i wspólnoty (nr 59), wręczenie zapalanej świecy (nr 65) i ryt „Effeta“ (nr 65).

4) Opuszcza się zakończenie obrzędu (nr 67—71).

29. Jeśli udziela się Chrztu we Mszy niedzielnej, Mszę odprawia się z niedzieli, a obrzędy Chrztu mają następujący porządek:

1) Obrzęd przyjęcia dziecka (nr 33—43) odbywa się na początku Mszy, w której wobec tego opuszcza się pozdrowienie i akt pokutny.

2) W liturgii Słowa:

a) Czytanie bierze się ze Mszy niedzielnej albo też, dla szczególnych racji, z czytań, przewidzianych w obrzędzie Chrztu.

b) Homilia powinna się opierać na świętych tekstach, ale należy wziąć pod uwagę udzielany Chrztst.

c) Nie odmawia się „Wierzę“, ponieważ jego miejsce zajmie wyznanie wiary, złożone przez całą wspólnotę przed Chrztst.

d) Modlitwę powszechną bierze się spośród tych, które są podane w obrzędzie Chrztu (nr 47—48, 217—220). Na końcu zaś, przed wezwaniem Świętych, dodaje się prośby za Kościół powszechny i za potrzeby całego świata.

3) Następuje sam obrzęd Chrztu, który zaczyna się od modlitwy z egzorcyzmem, namaszczenia i innych obrzędów przepisanych (nr 49—66).

4) Po udzieleniu Chrztu, następuje dalszy ciąg Mszy św. jak zwykle, tj. przygotowanie darów.

5) Do błogosławieństwa przy końcu Mszy świętej może kapłan wybrać jedną z formuł podanych w obrzędzie Chrztu (nr 70, 247—249).

30. Jeśli w ciągu tygodnia udziela się Chrztu we Mszy św., przebieg jego jest w zasadzie taki sam jak w niedzielę; w liturgii słowa wolno wybrać czytanie przewidziane w obrzędzie Chrztu (nr 44 oraz 186—194, 204—215).

31. Zgodnie z zasadą podaną we „Wstępie ogólnym“ nr 34 szafarz ma prawo wprowadzać do obrzędu pewne adaptacje, których domagają się same okoliczności np.:

1) Jeśli matka dziecka zmarła przy porodzie, należy to uwzględnić w przemówieniu wstępnym (nr 36), w modlitwie powszechnej (nr 47, 217—220) i w końcowym błogosławieństwie (nr 70, 247—248);

2) W dialogu z rodzicami dziecka (nr 37—38, 76—77) uważać na ich odpowiedź: jeśli nie powiedzieli „O Chrztus“, lecz „O wiarę“, albo „O łaskę Chrystusową“, albo „O wprowadzenie do Kościoła“, albo „O życie wieczne“, szafarz nie będzie zaczynał następującego przemówienia od słów „Prosząc o Chrztus“, lecz odpowiednio „Prosząc o wiarę“, albo „Prosząc o łaskę Chrystusową“ itd.;

3) Obrzęd przyniesienia do kościoła (nr 165—185) dziecka już ochrzczonego został ułożony jedynie na wypadek, gdy dziecko zostało ochrzczone z powodu niebezpieczeństwa śmierci. Można go jednak dostosować i do innych sytuacji, np. gdy dzieci zostały ochrzczone w czasie prześladowania religii, albo czasowej niezgody między ich rodzicami.

21

ŚWIĘTA KONGREGACJA DLA SPRAW DUCHOWIEŃSTWA OKÓLNIK DO PRZEWODNICZĄCYCH K.B. W SPRAWIE RAD KAPLAŃSKICH

Wstęp

1. Prezbiterzy przez święcenia i misję, otrzymaną od biskupów „zostają wyniesieni do służenia Chrystusowi Nauczycielowi, Kapłanowi i Królowi, uczestnicząc w Jego posłudze, dzięki której Kościół tutaj na ziemi rośnie nieustannie jako lud Boży, Ciało Chrystusa i Świątynia Ducha Świętego“. Ponieważ zaś posługa kapłańska może być wypełniana tylko we wspólnocie hierarchicznej całego Kościoła, stąd „żaden prezbiter nie może oddzielnie i jakby pojedynczo wypełnić dostatecznie swej misji, lecz tylko wspólnymi siłami, razem z innymi prezbiterami pod przewodnictwem tych, którzy kierują Kościołem“.

Biskupi zaś, którzy na mocy otrzymanej misji kanonicznej „kierują powierzonymi sobie poszczególnymi kościołami jako zastępcy i legaci Chrystusa“, by mogli właściwie wypełniać swój obowiązek kierowania częstką Ludu Bożego, dobierają sobie kapłanów jako

niezbędnych pomocników. W wykonywaniu swojej misji kapłani są zależni od biskupów, z którymi związani są godnością kapłańską.

Prezbiterzy, powołani do służenia ludowi Bożemu, stanowią ze swoim Biskupem jedno prezbiterium, poświęcając się różnym powinnościom. Z tej to racji istnieje w każdej diecezji wspólnota hierarchiczna między biskupem i wszystkimi prezbiterami, która ich ściśle łączy oraz sprawia, że są jedną rodziną, gdzie ojcem jest biskup.

2. Powszechny Sobór Watykański II w różnych dokumentach wyłożył i naświetlił tę wewnętrzną wspólnotę, odczytując w ten sposób znaki czasów. Obecnie bowiem, gdy i poczynania apostolskie wymagają zespolenia wysiłków wszystkich chrześcijan i gdy tak liczne oraz wielkie są troski spoczywające na Kościele — każdy zdaje sobie dokładnie z tego sprawę, jak bardzo potrzebna jest jedność świętych szafarzy. Z tej jedności posiadającej podstawę sakramentalną, winna się zrodzić jedność serc, złączonych wzajemną miłością. Tylko w ten sposób może powstać wspólna akcja duszpasterska obejmująca całą diecezję i wszystkie jej problemy. Jeżeli i na ile zostanie to zrealizowane, można będzie się spodziewać, że kapłani zespolą swoją wolę z wolą biskupa, ubogacając i czyniąc bardziej skuteczną swoją działalność.

NOWY ORGAN DORADCZY BISKUPA

3. Prawodawstwo kanoniczne dotyczące sprawy kierowania kościołami partykularnymi, wyznaczało zawsze biskupowi pewien organ doradczy, składający się głównie z prezbiterów, którego zdania musieli biskupi wysłuchać lub uzyskać jego zgodę w ważniejszych sprawach. Obecnie w Kodeksie Prawa Kanonicznego, zależnie od różnych potrzeb w zarządzaniu diecezją, przewiduje się różne organy pomocnicze dla biskupa, jak np. synod diecezjalny, egzaminatorów synodalnych, proboszczów konsultorów, kapitułę katedralną lub zespół konsultorów, diecezjalną radę administracyjną itp.

To, co w ubiegłych wiekach wydawało się tylko zwykłym postulatem czyli wymaganiem w zakresie słusznego i roztropnego zarządzania, zostało naświetlone również teologicznie przez Sobór Watykański II, który wniknął głębiej w naturę Kościoła. Poucza nas mianowicie Sobór, że między biskupem i jego kapłanami istnieje w kościele partykularnym hierarchiczna wspólnota, na mocy której biskup i prezbiterzy uczestniczą w jednym i tym samym kapłaństwie oraz mają udział w tym samym posługiwaniu, chociaż na różnym stopniu, który jest określany przez przyjęte święcenia i przez misję kanoniczną. Czyniąc takie założenia tenże Sobór, zgodnie ze swoim charakterem duszpasterskim, wyraził życzenie, by ta jedność posłannictwa przyczyniła się do dobra diecezji przez nowy organ dorad-

czy: „Niech mają (biskupi) radę czyli senat kapłanów, reprezentujących prezbiterium, który dostosowany do dzisiejszych okoliczności i potrzeb, w formie i według norm określonych w prawie, mógłby skutecznie wspierać biskupa swymi radami w zarządzie diecezją“.

Wypełniając wspomniane życzenia Soboru Watykańskiego II, Ojciec Św. Paweł VI, pismem Apostolskim „Ecclesiae Sanctae“ zarządził, by w każdej diecezji ustanowiono zespół, zwany Radą Kapłańską. To zarządzenie wykonawcze, wydane na próbę, postanawiało jedynie niewiele na temat powołania Rady, jej kompetencji i funkcjonowania. Chodziło bowiem o to, ażeby przewidzieć odpowiedni okres czasu konieczny dla ukształtowania się nowego organu.

ZEBRANIE PLENARNE KONGREGACJI

4. Gdy upływał trzeci rok od momentu promulgowania wspomnianego prawa, Kongregacja do Spraw Duchowieństwa, do której należy troska o Rady Kapłańskie, przesłała w dniu 15 stycznia 1969 r. — zgodnie z przepisem prawa — do Przewodniczących Konferencji Biskupich pismo prosząc, ażeby biskupi przedstawili Kongregacji swoje uwagi i spostrzeżenia dotyczące doświadczeń zdobytych odnośnie tego nowego organu. Skoro zaś prawie ze wszystkich prowincji kościelnych posiadających stałą organizację napłynęły odpowiedzi łącznie ze statutami Rad, wtedy omawiana Kongregacja — wysłuchawszy zdania własnych konsultorów — odbyła w dniu 10 października 1969 r. plenarną sesję, by rozważyć ważniejsze kwestie dotyczące Rady Kapłańskiej. Wnioski tej właśnie sesji są tutaj krótko naświetlone.

OBOWIĄZEK USTANOWIENIA RADY KAPLAŃSKIEJ

5. Cel i zadania Rady Kapłańskiej wypływają w sposób konieczny ze wspólnoty hierarchicznej, jaka istnieje między biskupami i prezbiterami. Rada też wyraża ją w pewien sposób instytucjonalnie. Stąd M.P. „Ecclesiae Sanctae“ nakazuje ustanowienie w każdej diecezji takiej Rady.

Ponadto obowiązek ten jest postulowany przez współczesne warunki. Dziś bowiem jest rzeczą jak najbardziej odpowiednią i pożyteczną, by został ustanowiony (powołany) organ współczesnego dialogu. Jego użyteczność wypływa z bardzo licznych odpowiedzi nadesłanych do Kongregacji przez biskupów. A więc ułatwiony jest kontakt z kapłanami; łatwiej można poznać ich myśli i życzenia; następnie można uzyskać dokładniejsze dane dotyczące życia diecezji; zostaje ułatwione przekazywanie wzajemnych doświadczeń; dokładniej ujawniają się potrzeby pasterzy i Bożej owczarni; zgodnie

podejmuje się poczynania apostołskie dostosowane do współczesnych warunków. Wreszcie wspólnym wysiłkiem są odpowiednio rozwiązywane lub przynajmniej naświetlane trudności na jakie się dziś napotyka.

STRUKTURA RADY KAPLAŃSKIEJ

6. Rada Kapłańska powinna reprezentować całe prezbiterium diecezji. Zgodnie z opinią biskupów i ojców sesji plenarnej postulat ten będzie tym doskonalej realizowany im pełniej stają się osiągalne opinie i doświadczenia prezbiterów. Stąd Rada Kapłańska wtedy osiąga charakter reprezentatywny, jeżeli — na ile to możliwe — reprezentuje: a) różne posługi (proboszczowie, wikariusze, współpracownicy, duszpasterze emigrantów itd.); b) regiony czyli okręgi (strefy) duszpasterskie diecezji; c) poszczególne generacje kapłanów. Gdyby zaistniała pewna trudność w uwzględnieniu wszystkich podanych powyżej kryteriów, wtedy wydaje się rzeczą bardziej wskazaną mieć na uwadze ważniejsze posługi wypełniane przez kapłanów.

Na członków Rady Kapłańskiej mogą być powołani także zakonnicy zatrudnieni na terenie diecezji w duszpasterstwie lub wypełniający dzieła apostołatu pod jurysdykcją biskupa.

7. Sposób powołania członków Rady Kapłańskiej pozostawiony jest uznaniu biskupów. Jednakże, jak wynika z nadesłanych przez biskupów odpowiedzi, wszyscy prawie jednomyślnie postanowili, ażeby znaczna część członków była wybierana w wolnym głosowaniu przez kapłanów. Ojcowie zebrania plenarnego Kongregacji zatwierdzili wniosek, ażeby (większa) część członków była wybierana przez wszystkich kapłanów.

Pozostali członkowie powinni być mianowani bezpośrednio przez biskupa. Można też ewentualnie przewidzieć, że pewne stanowiska są za każdym razem reprezentowane w Radzie Kapłańskiej (np. Wikariusz Generalny, Rektor Seminarium, itp.).

Przyjęcie zasady, że część członków jest wybierana przez kapłanów, a część mianowana przez biskupa ewentualnie określana z racji urzędu, wzbudza z jednej strony zaufanie ze strony kapłanów, którzy mają świadomość swej obecności w Radzie, a z drugiej strony daje biskupowi możliwość zachowania pewnej równowagi oraz stwarza niejednokrotnie możliwość doskonalszego ujawnienia reprezentatywności Rady Kapłańskiej.

KOMPETENCJA RADY KAPLAŃSKIEJ

8. Do kompetencji Rady Kapłańskiej należy służyć biskupowi radą w kierowaniu diecezją. Jeżeli zatem biskup przedstawi Radzie lub przynajmniej zgodzi się na rozpatrzenie przez nią — wtedy Rada

Kapłańska rozważa ważniejsze sprawy dotyczące uświęcenia wiernych, nauczania ich, czy też ogólnego zarządu diecezją. W zakresie przedstawiania lub dopuszczania jakiejś sprawy zatroszczy się biskup o zachowanie przepisów powszechnych prawa kościelnego.

Ponieważ Rada Kapłańska reprezentuje całe Prezbiterium diecezji, stąd jest powołana dla dobra całej diecezji. Wszystkie zatem sprawy, a więc nie tylko te, które dotyczą życia prezbiterów, mogą być rozpatrywane przez Radę, o ile zostały jej prawnie powierzone — i to jako tematy dotyczące kapłańskiego posługiwania, które prezbiterzy podejmują dla pożytku całej wspólnoty kościelnej.

Ogólnie rzecz biorąc Rada może ewentualnie doradzać wydanie pewnych norm, lub przedstawiać sprawy związane z zarządem (diecezji). Nie powinna zaś zabierać głosu w tych sprawach, które z natury swej wymagają dyskrecji w załatwianiu, jak np. nadawanie urzędów.

CHARAKTER GŁOSU DORADCZEGO RADY KAPLAŃSKIEJ

9. Rada Kapłańska jest organem doradczym szczególnego rodzaju. Nazywa się organem doradczym, ponieważ nie posiada głosu decydującego. Nie przysługuje jej przeto uprawnienie wydawania decyzji, które by wiązały biskupa, chyba że co innego postanowi prawo powszechne Kościoła lub biskup uzna za wskazane przyznać Radzie w poszczególnych wypadkach głos decydujący. Stwierdza się jednak, że jest to organ doradczy o szczególnym charakterze, ponieważ z natury swojej i ze względu na procedurę przewyższa inne organy tego samego rodzaju.

Omawiana bowiem Rada, będąc wyrazem wspólnoty hierarchicznej, domaga się z natury swojej, by jej działalność miała na uwadze dobro całej diecezji i podejmowana była w zgodności (łączności) z biskupem, nigdy zaś bez niego, a więc ma być owocem wspólnego wysiłku biskupa i członków Rady. Tego bowiem domaga się Sobór Watykański II i to również przypomina M.P. „Ecclesiae Sanctae“: „Poprzez tę Radę niech biskup wysłucha swoich kapłanów, radzi się ich, z nimi rozmawia o tych sprawach, które dotyczą potrzeb duszpasterstwa i dobra diecezji“.

Takie wspólne studium, na którym mianowicie komunikuje się opinie i stwierdzenia odnośnie pewnych problemów, przedstawia potrzeby duszpasterskie, rozważa tematy i zgłasza wnioski — domaga się od obydwu stron odpowiedniego nastawienia wewnętrznego oraz ducha pokory i cierpliwości.

Po wykonaniu takiej wspólnej pracy, decyzja należy do biskupa, który ma osobistą odpowiedzialność za część powierzzonego sobie ludu Bożego. Tak więc działalność Rady może jedynie wspierać odpowiedzialność biskupa, nigdy zaś nie może jej przejąć.

10. Mając na uwadze powyższe stwierdzenia, Ojcowie Kongregacji Plenarnej wyrazili zdanie, że tytuł i zadania „senatu Biskupa w zarządzie diecezją“ przysługuje jedynie Radzie Kapłańskiej.

Odnosnie zaś dawnego senatu Biskupa tj. kapituły katedralnej, (tam gdzie ona istnieje) i zespołu konsultorów (tam gdzie on działa), ci sami ojcowie potwierdzili zasady podane w M.P. „Ecclesiae Sanctae“, a więc wspomniane instytucje zachowują swoje zadanie i dotychczasową kompetencję, dopóki nie zostaną zreformowane.

Ponieważ zależnie od różnych regionów Kościoła różne są okoliczności, które kształtowały historyczny rozwój kapituł katedralnych, stąd gdy idzie o reformę kapituły katedralnej lub reformę czy zatrzymanie (Potwierdzenie) zespołu konsultorów, poszczególne Konferencje Biskupie przygotowują swoje wnioski w tej sprawie.

Na razie, a więc do czasu odnowienia Kodeksu Prawa Kanonicznego, Rada Kapłańska kończy swoją kadencję z chwilą zawakowania stolicy biskupiej. Z tej też racji — o ile Stolica Ap. inaczej nie zarządzi — kapituła katedralna lub zespół konsultorów ustanawia wikariusza kapitulnego, zgodnie z przepisami kanonów 429—444 i 427 Kodeksu Prawa Kanonicznego, które zachowują swoją moc prawną.

WNIOSKI

I. Uwzględniając to wszystko Kongregacja dla Spraw Duchowieństwa prosi i zaleca:

a) ustanowienie jak najszybciej Rady Kapłańskiej (tam gdzie jej jeszcze nie ma) i przyznanie jej tytułu i zadania senatu Biskupiego;

b) każda Rada Kapłańska powinna przygotować własne statuty, które podlegają zatwierdzeniu ze strony biskupa. Należy przy tym mieć na uwadze wskazania zawarte w obecnym dokumencie.

II. Ponieważ jest rzeczą wskazaną, ażeby biskupi zebrani na konferencji podjęli wspólnie uchwały co do spraw związanych z Radą Kapłańską, Kongregacja uprzejmie prosi:

a) by Konferencja Biskupia zaproponowała ważniejsze sprawy, jakie powinny być rozpatrywane przez Radę Kapłańską;

b) by Konferencja Biskupia zaproponowała również normy dotyczące sposobu działania Rady Kapłańskiej, częstotliwości zebrań, nawiązania współpracy z innymi organami doradczymi, utrzymywania kontaktów przez Radę ze wszystkimi kapłanami diecezji.

III. Wreszcie Kongregacja prosi, by każda Konferencja Biskupia przesłała do niej w terminie do dnia 31 grudnia 1970 r. wniosek na temat kapituły katedralnej i zespołu konsultorów, zgodnie z postanowieniem zawartym w n. 10.

Przez wydanie niniejszego dokumentu Kongregacja pragnie wskazać bardziej ogólne zasady i kryteria, które są owocem konsultacji

z Konferencjami Biskupimi i narady Ojców (zebrania plenarnego), a które będą mogły stać się pomocą dla biskupów w wypełnianiu przez nich poważnego obowiązku w zakresie ustanowienia i sposobu działania Rad Kapłańskich. Kongregacja spodziewa się, że Konferencje Biskupie zechcą ją powiadomić o zdobytych na tym odcinku doświadczeniach, ażeby można było wykorzystać je na drugim zebraniu plenarnym, jakie odbędzie się jeszcze przed wydaniem nowego Kodeksu Prawa Kanonicznego.

Dan w Rzymie, dnia 11 kwietnia 1970 roku, we wspomnienie św. Leona W., Papieża i Doktora Kościoła.

(—) † *Piotr Palazzini*
Sekretarz

(—) *Jan Kardynał Wright*
Prefekt

22

TELEGRAM ŻYCZENIOWY DO OJCA ŚW.

Siedlce, dn. 16. XII. 1972 r.

Sanctitas Sua Papa Paulus VI
Citta del Vaticano

Beatissime Pater! Sanctitatis Tuae donum exemplaria „*Lectionarii Missae*“ vol. III nuperrime accipientes pro munere tanto Paternae Tuae benevolentiae gratias maximas agimus. Cum tamen Solemnitas proxima Nativitatis D.N. Jesu Christi optima vota gratulationesque Sanctitati Tuae transmittendi nobis occasionem praebet, toto corde et filiali amore nomine nostro totiusque cleri et populi fidelis idipsum facientes Deum Omnipotentem per Matrem Salvatoris pro Sanctitatis Tuae salute, vita et labore ardentem deprecamur atque Apostolicam benedictionem pro nobis totaque Dioecesi humillime petimus addictissimi in Christo.

† *Joannes Mazur*
Epp. Siedlcensis

† *Venceslaus Skomorucha*
Vicarius Generalis

PODZIĘKOWANIE STOLICY APOSTOLSKIEJ
ZA TELEGRAM ŻYCZENIOWY

Reverendissime Domine,

Libenter admodum credito mihi perfungor officio, pro Sua Sanctitate rescribendi nuntio telegraphico, quem ad Christi Natalem congruenter commemorandum adeo amanter Ei alacriterque misistis tu et Vicarius Generalis, Reverendissimus Dominus Venceslaus Skomorucha.

Profecto exinde Beatissimus Pater apertum documentum habuit religiosi plane sensus ac spectati amoris, quo vos Vicarium Christi in exemplum prosequimini.

Vobiscum itaque Summus Pontifex cupit nominatim communicare omnia vota illa et omina, quibus ex Christi natalis mysterio vehementer toti orbi supernum pacis optatissimae munus precatus est et prosperitatis per novum annum copiam; ac dum de obsequio gratias ex animo agit, miserentissimum Deum rogat, ut laetificet vos per omnia, caelesti praesidio circumdet, bonis optabilibus remuneretur. Quorum beneficiorum caelestium pignus et auspex esto vobis Apostolica Benedictio, quam Sua Sanctitas largiter retribuit.

Mihi interea cordi est responsioni huic declarationem meae quoque erga Excellentiam Tuam Reverendissimam consentaneae observantiae coniungere.

J. Card. Villot

Reverendissimo Domino
Domino JOANNI MAZUR
Episcopo Siedlcensi

EPISKOPAT POLSKI

INSTRUKCJA PRZECIWPÓŻAROWA WYDANA W POROZUMIENIU
Z KOMENDĄ GŁÓWNĄ STRAŻY POŻARNYCH W WARSZAWIE

WYTYCZNE ZABEZPIECZENIA PRZECIWPÓŻAROWEGO KOŚCIOŁÓW

Przeciwpózarowe zabezpieczenie kościołów jest jednym z elementów ochrony tych obiektów przed zniszczeniem.

Dla ułatwienia wykonywania zadań w zakresie należytego zabezpieczenia obiektów kultu religijnego w wytycznych podano wskaza-

nia mające na celu wyeliminowanie przyczyn powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów.

Wytyczne określają:

- 1) zagrożenie pożarowe obiektów sakralnych,
- 2) wskazania eksploatacyjno-porządkowe,
- 3) wskazania dotyczące zabezpieczenia przeciwpożarowego przy prowadzonych w kościołach pracach remontowo-konserwatorskich.

I. ZAGROŻENIE POŻAROWE

§ 1. 1. Niebezpieczeństwo powstania pożaru w obiektach sakralnych stwarzają w szczególności:

- 1) niewłaściwe, uszkodzone lub nieprawidłowo eksploatowane instalacje elektryczne i urządzenia ogrzewcze,
- 2) zapalone świece i kadzielnice (trybularze) pozostawione bez dozoru,
- 3) prace remontowo-konserwatorskie prowadzone przy użyciu ognia otwartego, a szczególnie prace dekarские, takie jak: smołowanie dachów, spawanie i lutowanie.

2. Niebezpieczeństwo powstania pożaru wiąże się ponadto z brakiem instalacji piorunochronnej, mającej chronić obiekt od skutków wyładowań atmosferycznych względnie jej uszkodzeniem.

3. Poza przyczynami powstawania pożarów wpływ na zagrożenie pożarowe, a tym samym zagrożenie życia ludzkiego mają warunki sprzyjające rozprzestrzenianiu się pożarów, a przede wszystkim palne elementy konstrukcyjne i palne wyposażenie wewnątrz kościołów oraz utrudnione bądź niewłaściwe warunki ewakuacyjne.

II. WSKAZANIA EKSPLOATACYJNO-PORZĄDKOWE

§ 2. Pomieszczenia kościoła, a szczególnie poddasza, magazynki sprzętu kościelnego i wieże kościelne powinny być utrzymywane w należytym porządku i czystości.

§ 3. 1. Na poddaszach kościołów i wieżach kościelnych obowiązuje zakaz przechowywania palnych materiałów i sprzętów (ławki, krzesła, drewno, papiery itp.).

2. Wejścia do w/w pomieszczeń powinny być zamknięte (nie dostępne dla osób postronnych).

3. Zwiedzanie wież kościelnych może odbywać się wyłącznie przy stałym nadzorze.

§ 4. 1. We wszystkich pomieszczeniach kościoła obowiązuje zakaz palenia tytoniu.

2. Zakaz używania ognia otwartego obowiązuje w takich pomieszczeniach (miejscach) jak:

- 1) poddasza i podziemia,
- 2) wieże i chóry kościelne,
- 3) magazynki sprzętu kościelnego.

3. W przypadku konieczności użycia urządzeń z ogniem otwartym przy pracach remontowo-konserwatorskich należy przestrzegać zasad podanych w rozdziale III.

§ 5. Okolicznościowe dekoracje (szopki, Boże groby itp.) powinny w czasie ekspozycji znajdować się pod stałym nadzorem, przy czym szczególną uwagę należy zwrócić na oświetlenie elektryczne tych dekoracji i zapalone świece.

§ 6. Pałące się świece — niezależnie od miejsca w którym się znajdują — powinny być:

- 1) ustawione w świecznikach lub na niepalnych podstawach w sposób wykluczający możliwość spowodowania pożaru przez przewrócenie się lub zetknięcie się z jakimkolwiek materiałem palnym,
- 2) dokładnie wygaszone przed zamknięciem kościoła.

§ 7. 1. Instalacja elektryczna w kościele powinna być wykonana zgodnie z „Przepisami budowy urządzeń elektrycznych“ stanowiącymi załącznik do Zarządzenia Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 20 kwietnia 1960 r. w sprawie przepisów o budowie urządzeń elektrycznych (Monitor Polski Nr 38, poz. 190) oraz Zarządzenia Nr 73 Ministra Górnictwa i Energetyki w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Budownictwa, Urbanistyki i Architektury z dnia 22 maja 1962 r. w sprawie zmiany przepisów o budowie urządzeń elektrycznych (Dz. Bud. Nr 6, poz. 37).

2. Niedopuszczalnym jest stosowanie jakichkolwiek prowizorycznych instalacji lub urządzeń elektrycznych w obiektach sakralnych.

3. Kościół powinien być wyposażony w główny wyłącznik prądu elektrycznego, służący do centralnego wyłączania wszystkich urządzeń i punktów świetlnych z wyjątkiem obwodu zasilającego:

- 1) „wieczną lampkę“,
- 2) stosowane ewentualnie grzejniki akumulacyjne.

4. Zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 2 maja 1969 r. w sprawie zabezpieczenia przeciwpożarowego budynku (Dz. U. Nr 16, poz. 120) — użytkownikom urządzeń zasilanych energią elektryczną zabrania się dokonywania czynności, które mogłyby stworzyć zagrożenie pożarowe. W kościołach w szczególności należy przestrzegać następujących obostrzeń:

- 1) nie korzystać z uszkodzonych instalacji i urządzeń elektrycznych,
- 2) nie pozostawiać bez dozoru włączonych do sieci elektrycznych przenośnych grzejników z wyjątkiem grzejników akumulacyjnych,
- 3) nie włączać jednocześnie do sieci kilku urządzeń elektrycznych, których łączny pobór energii może wywołać przeciążenie (instalacja

elektryczna w obiektach sakralnych powinna mieć określony i podany do wiadomości użytkowników dopuszczalny pobór mocy dla włączanych okresowo przenośnych urządzeń elektrycznych takich jak lampy, grzejniki, wentylatory itp.),

4) nie zastawiać dojść do czynnych tablic rozdzielczych i wyłącznika głównego prądu elektrycznego oraz nie ustawiać sprzętów i materiałów palnych pod tymi urządzeniami,

5) nie stosować na osłony punktów świetlnych — materiałów łatwopalnych (odległość osłony wykonanej z materiału trudno zapalnego od żarówki powinna wynosić co najmniej 0,05 m),

6) nie ustawiać grzejnych urządzeń elektrycznych na przedmiotach i materiałach palnych (wszelkie urządzenia elektryczne grzejne należy ustawiać na niepalnych podstawach lub płytach w odległości co najmniej 0,6 m od materiałów łatwo zapalnych i w odległości 0,3 m od materiałów trudno zapalnych).

5. Przed każdorazowym zamknięciem kościoła należy wyłączyć dopływ energii elektrycznej głównym wyłącznikiem, przy czym główny wyłącznik powinien posiadać trwałe oznaczenie położenia „włączony“ i „wyłączony“.

6. Osobom nie posiadającym wymaganych kwalifikacji zawodowych zabrania się dokonywania samodzielnie:

1) przeróbek i remontów urządzeń oraz instalacji elektrycznych jak również budowy dodatkowych punktów poboru energii elektrycznej,

2) naprawiania uszkodzonych bezpieczników elektrycznych.

7. Badania stanu technicznego instalacji elektrycznych w obiektach sakralnych należy przeprowadzać w myśl zasad i postanowień zawartych w Zarządzeniu Nr 61 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałami Budowlanymi z dnia 30 grudnia 1970 r. w sprawie badań stanu technicznego istniejących instalacji i urządzeń elektrycznych oraz urządzeń piorunochronnych.

§ 8. 1. W kościołach i na ich zapleczach (zakrystie, magazynki sprzętu i dekoracji kościelnych itp.) należy przestrzegać następujących wskazań w zakresie ogrzewania:

1) nie wolno używać uszkodzonych lub niesprawnych urządzeń ogrzewczych,

2) wszelkie urządzenia grzejne przenośne (piecyki) należy ustawiać na niepalnych podstawach,

3) piecyki mogą być instalowane tylko w tych pomieszczeniach, w których możliwe jest zachowanie odległości przewodów dymowych oraz palenisk:

— od łatwo zapalnych, nie osłoniętych części konstrukcyjnych obiektu — co najmniej 0,6 m,

— od łatwo zapalnych części konstrukcyjnych osłoniętych okładzi-

ną z tynku grubości 0,025 m na siatce lub trzcinie albo inną równorzędną okładziną — co najmniej 0,3 m,

4) piecyki żelazne instalowane w pomieszczeniach stanowiących zaplecze kościołów powinny być zaopatrzone w niepalne ścianki osłonowe wyższe od piecyka o połowę jego wysokości, przy czym odległość ścianki osłonowej od piecyka powinna wynosić co najmniej 0,6 m,

5) palne podłogi przed paleniskami pieców stałych i piecyków przenośnych powinny być zabezpieczone blachą o wymiarach $0,55 \times 0,45$ m, trwale (na stałe) do niej przymocowaną,

6) kominy i przewody kominowe uszkodzone lub nie zabezpieczone drzwiczkami wycierowymi nie mogą być używane,

7) do rozpalamia ognia w piecach i piecykach nie wolno używać płynów łatwo zapalnych (benzyna, nafta itp.),

8) gromadzenie i przechowywanie opału nie może odbywać się:

— w bezpośrednim sąsiedztwie jakichkolwiek urządzeń ogrzewczych,

— w pomieszczeniach nie przystosowanych do tego celu, z wyjątkiem takiej ilości opału, która jest przeznaczona do jednorazowego zużycia,

— pod palnymi ścianami obiektów sakralnych oraz ścianami niepalnymi, jeżeli posiadają one jakiegokolwiek otwory (otwory drzwiowe, okienne itp.).

2. Wszelkie materiały palne (urządzenia, stoły, krzesła, ławki itp.) powinny znajdować się w odległościach nie mniejszych niż:

1) 0,6 m od pieców, piecyków itp. urządzeń ogrzewczych,

2) 0,5 m od grzejników i przewodów centralnego ogrzewania,

3) 0,5 m od punktów świetlnych.

§ 9. 1. Przy rozpalamiu trybularzy (kadzielnic) należy zachować szczególną ostrożność, czyniąc to w sposób wykluczający możliwość zaprószenia ognia.

2. Trybularze (kadzielnice) należy wieszać lub ustawiać w miejscach oddalonych od urządzeń i palnych materiałów co najmniej o 0,6 m. Ponadto rozpalone trybularze mogą być ustawione wyłącznie na niepalnych podstawach, bądź płytach.

§ 10. W zakresie stworzenia właściwych warunków ewakuacyjnych należy zwrócić uwagę na następujące sprawy:

1) zastawianie przejść i wyjść z kościoła jakimikolwiek przedmiotami (krzesła, ławki itp.) jest niedopuszczalne,

2) chodniki i dywany stale leżące na podłodze powinny być trwale (na stałe) do niej przymocowane,

3) w czasie odprawiania mszy i nabożeństw wszystkie drzwi prowadzące z kościoła na zewnątrz nie mogą być trwale zamknięte (na klucz, kłódkę itp.).

§ 11. Przed zamknięciem kościoła należy sprawdzić wszystkie pomieszczenia, zwracając szczególną uwagę na następujące zagadnienia:

- 1) czy wygaszono ogień w piecach, piecykach itp.,
- 2) czy zgaszono wszystkie świece,
- 3) czy trybularz (kadzielnica) została umieszczona w miejscu specjalnie do tego celu przeznaczonym (pożarowo bezpiecznym),
- 4) czy oprócz „wiecznej lampki“ w kościele nie znajduje się jakiegokolwiek zarzewie ognia, mogące być przyczyną powstania i rozprzestrzeniania się pożaru (np. rozpalona kadzielnica),
- 5) czy wyłączono przy pomocy głównego wyłącznika prądu dopływ energii elektrycznej do wszystkich urządzeń i punktów świetlnych oprócz „wiecznej lampki“.

§ 12. Obiekty sakralne powinny być chronione instalacją piorunochronną wykonaną zgodnie z Polską Normą — PN-55/E-05003 Ochrona budowli od wyładowań atmosferycznych.

§ 13. 1. W każdym kościele winien znajdować się sprzęt pożarniczy w ilości co najmniej 1 hydronetka wodna na 600 m² powierzchni obiektu sakralnego;

2. Sprzęt pożarniczy należy przechowywać w zakrystii, magazynie sprzętu lub paramentów kościelnych, bądź innym stosownym (łatwo dostępnym) miejscu.

III. WSKAZANIA DOTYCZĄCE ZABEZPIECZENIA PRZECIWOPOŻAROWEGO PRZY PRACACH REMONTOWO-KONSERWATORSKICH

§ 14. Wszelkie prace remontowo-konserwatorskie prowadzone w obiektach sakralnych przy użyciu ognia otwartego (spawanie, lutowanie, odmrażanie rur lampami lutowniczymi itp.) mogą odbywać się po takim zabezpieczeniu palnych materiałów, urządzeń i konstrukcji budowlanych, aby nie zachodziła możliwość spowodowania pożaru.

§ 15. 1. Przy pracach spawalniczych, lutowniczych i odmrażaniu przewodów wodno-kanalizacyjnych lampami lutowniczymi należy w szczególności:

1) miejsca pracy oczyścić z wszelkich materiałów palnych, a w razie niemożliwości zabezpieczyć je przed płomieniem i iskrami oraz kroplami stopionego metalu przez osłonięcie lub przykrycie blachą bądź arkuszami azbestu,

2) otwory w murach i stropach, przez które iskry lub płomień mogłyby przedostać się do sąsiednich pomieszczeń, zakryć materiałem niepalnym,

3) przy wykonywaniu prac spawania i cięcia metali na rusztowaniach, palne konstrukcje i pomosty tych rusztowań oraz przestrzeń pod nimi należy zabezpieczyć przed spadającymi iskrami blachą lub kocami azbestowymi,

4) miejsca pracy (spawanie, lutowanie, odmrażanie lampami lutowniczymi) zabezpieczyć sprzętem pożarniczym takim jak hydronetka i koc gaśniczy,

5) po zakończeniu pracy sprawdzić (z badać szczegółowo) tak miejsce pracy jak i jego otoczenie, czy nie został zaprószoney ogień.

2. Używanie ognia otwartego do odmrażania przewodów rurowych w obudowie palnej lub w odległości mniejszej aniżeli 1 m od palnych materiałów, urządzeń i elementów konstrukcyjnych jest niedopuszczalne (zabronione).

§ 16. Przy prowadzeniu prac dekarских należy zwrócić uwagę, aby:

1) rozgrzewanie smoły nie odbywało się na dachach kościołów oraz w odległości nie mniejszej niż 5 m od budynków kościelnych,

2) naczynia do podgrzewania smoły były zaopatrzone w pokrywę.

§ 17. 1. Urządzenia piorunochronne zainstalowane na budynku kościoła powinny mieć swoją metrykę, do której oprócz danych dotyczących charakterystyki budowli i piorunochronu łącznie z jego schematem, każdorazowo wpisywane będą uwagi, pokontrolne.

2. Zgodnie z postanowieniami PN-55/E-05003 — Ochrona budowli od wyładowań atmosferycznych — instalacje piorunochronne zainstalowane na obiektach sakralnych powinny być poddawane następującym badaniom technicznym:

1) rewizja doraźna i skrócona polegająca na sprawdzaniu czy nie nastąpiły:

- uszkodzenia polegające na zerwaniu linki, taśmy lub drutu,
- obłuzowanie lub zerwanie się śrub w uchwytach i złączach,
- korozja zewnętrznych przewodów.

2) rewizja szczegółowa polegająca na dokonaniu oględzin takich jak przy rewizji doraźnej i skróconej oraz:

- pomiarze oporności uziemień,
- sprawdzeniu stanu uziomów.

3. Badania techniczne instalacji piorunochronnej przeprowadza się w następujących terminach:

1) rewizja doraźna — w każdym przypadku, gdy zachodzi możliwość uszkodzenia urządzenia piorunochronnego (np. wskutek bezpośredniego uderzenia piorunu, huraganu, remontów budowlanych itp.),

2) rewizja skrócona:

— w odniesieniu do budowli niskich raz w roku,

— w odniesieniu do budowli wysokich co 3 lata,

(rewizja skrócona powinna być wykonywana przed okresem burz wiosennych, lecz nie później niż do 15 kwietnia),

3) rewizja szczegółowa — co 6 lat.

4. Naprawy ujawnionych usterek należy dokonywać bezpośrednio po przeprowadzeniu rewizji niezależnie od jej rodzaju.

5. Badania techniczne oraz naprawy urządzeń instalacji piorunochronnych mogą być wykonywane wyłącznie przez osoby posiadające odpowiednie uprawnienia w tym zakresie.

Załącznik

WYKAZ WAŻNIEJSZYCH PRZEPISÓW PRAWNYCH DOTYCZĄCYCH OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ, MAJĄCYCH ZASTOSOWANIE W OBIEKTACH SAKRALNYCH

1) Ustawa z dnia 13 kwietnia 1960 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 20, poz. 120).

2) Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 2 maja 1969 r. w sprawie zabezpieczenia przeciwpożarowego budynków (Dz. U. Nr 16, poz. 120),

3) Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 17 stycznia 1969 r. w sprawie czyszczenia przewodów kominowych (Dz. U. Nr 5, poz. 39),

4) Zarządzenie Nr 130 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 29 czerwca 1966 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać obiekty budowlane budownictwa powszechnego (Dz. Bud. Nr 10, poz. 44),

5) Przepisy budowy urządzeń elektrycznych — stanowiące załącznik do zarządzenia Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 20 kwietnia 1960 r. w sprawie przepisów o budowie urządzeń elektrycznych (M. P. Nr 38, poz. 190) oraz zarządzenia Nr 73 Ministra Górnictwa i Energetyki w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Budownictwa, Urbanistyki i Architektury z dnia 22 maja 1962 r. w sprawie zmiany przepisów o budowie urządzeń elektrycznych (Dz. Bud. Nr 6, poz. 37),

6) Zarządzenie Nr 36 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 26 czerwca 1971 r. w sprawie badań stanu technicznego istniejących instalacji i urządzeń elektrycznych oraz urządzeń piorunochronnych (Dz. Bud. Nr 7, poz. 27).

7) Polska Norma — PN-55/E-05003 Ochrona budowli od wyładowań atmosferycznych.

25

KOMUNIKAT

W SPRAWIE ROCZNICY ŚMIERCI O. AUGUSTYNA KORDECKIEGO

W najbliższy wtorek tj. 20 marca br. przypada trzechsetna rocznica śmierci O. Augustyna Kordeckiego, naszego bohatera narodowego, słynnego z obrony Jasnej Góry Częstochowskiej w 1655 r.

Jego wkład w życie Kościoła w Polsce przedstawimy w liście Episkopatu Polski — 29 kwietnia br.

Warszawa, dnia 24. I. 1973 r.

† Bronisław Dąbrowski
Sekretarz Episkopatu

Uwaga: Niniejszy Komunikat należy odczytać we wszystkich świątyniach w niedzielę dnia 18 marca 1973 r.

Z ORDYNARIATU

26

WIZYTACJE KANONICZNE W 1973 ROKU

Ksiądz Biskup Ordynariusz przeprowadzi wizytacje kanoniczne kościołów i parafii:

I. w dekanacie katedralnym:

Siedlce, parafia katedralna — 28. 4. — 2. 5. 1973 r.

II. w dekanacie garwolińskim:

1. Górzno	— 6. 5.	(przyj. godz. 9 ⁰⁰)	— 8. 5.	1973 r.
2. Borowie	— 8. 5.		— 9. 5.	„
3. Warszawice	— 12. 5.		— 13. 5.	„
4. Sobienie J.	— 13. 5.		— 15. 5.	„
5. Ostrówek	— 20. 5.	(godz. 16 ⁰⁰)	— 21. 5.	„
6. Goćław	— 21. 5.		— 22. 5.	„
7. Garwolin	— 26. 5.		— 29. 5.	„
8. Wilga	— 30. 5.		— 31. 5.	„
9. Osieck	— 2. 6.		— 4. 6.	„
10. Marianów	— 10. 6.		— 11. 6.	„
11. Parysów	— 23. 6.		— 25. 6.	„
12. Trąbki	— 30. 6.		— 2. 7.	„
13. Goźlin	— 8. 9.		— 9. 9.	„

Konferencja powizytacyjna w Trąbkach.

III. w dekanacie ryckim:

1. Bobrowniki	— 7. 7.		— 9. 7.	„
2. Nowodwór	— 9. 7.		— 10. 7.	„
3. Żabianka	— 14. 7.		— 15. 7.	„
4. Jeziorzany	— 25. 8.		— 27. 8.	„

5. Dęblin	— 13. 10.	— 15. 10. 1973 r.
6. Ryki	— 15. 9.	— 18. 9. „
7. Brzeziny	— 8. 10.	— 9. 10. „
8. Sobieszyn	— 29. 9.	— 1. 10. „
9. Leopoldów	— 1. 10.	— 2. 10. „
10. Stężycza	— 6. 10.	— 8. 10. „
11. Pawłowice	— 18. 9.	— 19. 9. „
12. Kłoczew	— 20. 10.	— 22. 10. „

Konferencja powizytacyjna w Kłoczewie.

Ksiądz Biskup Sufragan przeprowadzi wizytacje kanoniczne kościołów i parafii:

I. w dekanacie żelechowskim:

1. Wandów	— 29. 4.	(godz. 16 ⁰⁰)	— 30. 4.	„
2. Żelechów	— 6. 5.	(godz. 9 ⁰⁰)	— 8. 5.	„
3. Stoczek Łuk.	— 12. 5.		— 15. 5.	„
4. Miastków	— 19. 5.		— 21. 5.	„
5. Zwola	— 21. 5.		— 22. 5.	„
6. Huta Dąbr.	— 26. 5.		— 27. 5.	„
7. Okrzeja	— 30. 5.		— 1. 6.	„
8. Wilczyska	— 23. 6.		— 25. 6.	„

Konferencja powizytacyjna w Wilczyskach.

II. w dekanacie łosickim:

1. Próchenki	— 6. 6.	— 7. 6.	„
2. Mośtów	— 7. 6.	— 8. 6.	„
3. Szpaki	— 21. 6.	— 22. 6.	„
4. Łosice	— 2. 6.	— 4. 6.	„
5. Hadynów	— 25. 6.	— 27. 6.	„

(26. 6. 73 r. w godz. rannych dojazd do Mszanny).

6. Górki	— 28. 6.	— 30. 6.	„
7. Sarnaki	— 30. 6.	— 3. 7.	„
8. Huszlew	— 25. 8.	— 27. 8.	„

(26. 8. 73 r. w godz. rannych dojazd do Makarówki).

9. Łysów	— 27. 8.	— 28. 8.	„
10. Niemojki	— 1. 9.	— 2. 9.	„
11. Kornica	— 29. 9.	— 1. 10.	„
12. Chłopków	— 1. 10.	— 2. 10.	„
13. Rusków	— 6. 10.	— 7. 10.	„

14. Łuzki	— 7. 10.	— 8. 10.	„
15. Platerów	— 13. 10.	— 15. 10.	„

Konferencja powizytacyjna w Platerowie.

Uwaga: Przyjazd do każdej parafii planowany jest na godzinę 16,00. Na czas wizytacji obowiązuje instrukcja synodalna z uwzględnieniem późniejszych zarządzeń Władzy Diecezjalnej.

27

REKOLEKCJE KAPLAŃSKIE

W Seminarium Duchownym w Siedlcach odbędą się rekolekcje dla kapłanów.

Druga seria: 25—28 czerwca 1973 r. Początek rekolekcji 25 czerwca br. o godz. 20,00. Zakończenie — 28 czerwca wieczorem.

Na powyższy termin zaproszeni są następujący kapłani:

Abramowicz Antoni	Grądzki Józef
Abramczuk Stanisław	Harazin Karol
Bednarczyk Wojciech	Hołuj Waclaw
Bieńkowski Zbigniew	Iwaniuk Jan
Borkowski Eugeniusz	Jagodziński Wincenty
Borysiak Stanisław	Jaltuszyk Stanisław
Burzec Stanisław	Jasiński Franciszek
Burczaniuk Piotr	Jóźwiak Franciszek
Bubel Mieczysław	Jedliński Jan
Cabaj Bogdan	Kania Michał
Celiński Goździk Józef	Kaszyński Tadeusz
Ciołk Zdzisław	Klimczyk Mieczysław
Chlebek Jan	Kisiel Stanisław
Ciołek Czesław	Korszniewicz Kazimierz
Ćwikliński Henryk	Kot Tadeusz
Domański Stanisław	Krasnodębski Zbigniew
Dzyr Stanisław	Krepla Bolesław
Dryżałowski Andrzej	Krzywiec Bolesław
Franczuk Józef (senior)	Kurowski Jan (senior)
Gajowniczek Stanisław	Kardas Ryszard
Gruszecki Stefan	Kalicki Jerzy
Głowacki Mieczysław	Laszuk Antoni
Grzywaczewski Bolesław	Liwak Jan
Grzymała Mieczysław	Lukaszuk Jan
Górski Dominik	Majewski Henryk
Gontarz Władysław	Matysiak Zygmunt

Marciszewski Kazimierz
Miazio Jerzy
Michaluk Józef
Michalczyk Romuald
Moniuszko Józef
Mućka Stanisław
Musiej Kazimierz
Norwa Antoni
Nowosielski Henryk
Odziemczyk Józef
Olszewski Andrzej
Okła Zygmunt
Paduch Antoni
Pawłowski Zenon
Pieczara Stanisław
Pieniak Wacław
Piętka Stefan
Pietrzak Władysław
Pilipiuk Jan
Polewko Franciszek
Proczek Władysław

Pawluczuk Stanisław
Pyrka Marian
Rębisz Jan
Ryder Leon
Rytel-Tyburcy Marian
Sarnowski Zbigniew
Samulak Jerzy
Socha Jan
Sopulski Stanisław
Stańczuk Kazimierz
Sydor Leon
Szulak Franciszek
Terlecki Jan
Urban Jan
Waluszko Edmund
Wierzchowski Michał
Wiąckiewicz Modest
Woroszyło Antoni
Zawistowski Andrzej
Zielonka Zdzisław

Trzecia seria: 27—30 sierpnia 1973 r. Początek rekolekcji — 27 sierpnia br. o godz. 20,00. Zakończenie — 30 sierpnia br. wieczorem.

Na powyższy termin zaproszeni są następujący kapłani:

Andrzejewski Wacław
Banasiuk Florian
Bazak Jan
Berliński Jan
Balicki Leon
Bieliński Edward
Bilski Leon
Bogusz Jan
Borkowski Zdzisław
Borowy Tadeusz
Bogusz Stanisław
Bubela Antoni
Bujno Marian
Celiński Józef
Chojniak Lucjan
Choromański Marian
Czarnecki Stefan

Czerwiński Czesław
Ciszewski Eugeniusz
Ciołek Czesław
Dadej Emil
Domański Edward
Družba Wacław
Domański Zdzisław
Drozd Henryk
Filaber Tadeusz
Fejtko Eugeniusz
Frączek Jan
Frączek Roman
Gajowniczek Wacław
Gaładyk Eugeniusz
Gorgol Marian
Grondzik Sylwester
Guzewski Józef

Góralczuk Sergiusz
Grodek Janusz
Grochowski Stanisław
Gabrysz Józef
Hryciuk Hipolit
Huszaluk Józef
Hołda Franciszek
Hołoweńko Henryk
Iwańczuk Bernard
Jakoniuk Stanisław
Jaworski Jan
Jelinek Piotr
Jaroszewicz Wacław
Joński Julian
Juszczynski Czesław
Kłopotek Edmund
Kot Aleksander
Królikowski Zygmunt
Kryński Piotr
Kurowski Jan (senior)
Kuryłek Kazimierz
Karwacki Roman
Korniluk Marian
Kendracki Henryk
Klimczak Stanisław
Kuś Marian
Leszczyński Franciszek
Leśniewski Feliks
Lipka Zygmunt
Lipiński Edward

Lupież Stanisław
Maziejuk Czesław
Mazur Jan
Matuska Eugeniusz
Mosak Leopold
Markowski Stanisław
Matwiejuk Kazimierz
Miłosz Jan
Mitura Marian
Mućka Krzysztof
Nicpoń Ryszard
Oleksiuk Franciszek
Oziembło Zdzisław
Ołdakowski Franciszek
Proniewicz Wiesław
Pietrzak Władysław
Płudowski Wincenty
Pogorzelski Czesław
Potiopa Kazimierz
Potapczuk Janusz
Prac Jan
Prejzner Wiktor
Rokita Feliks
Rzeszotek Henryk
Sadowski Edmund
Stolarczyk Jan
Walo Eugeniusz
Wyrzykowski Wiesław
Zabłocki Eugeniusz
Zwierz Władysław

Kapłani, którzy nie zostali zaproszeni do odprawienia rekolekcji w Seminarium Duchownym, stosownie do Statutu Synodalnego 84, 1° obowiązani są do odprawienia rocznych rekolekcji — przez całe trzy dni w jednym z domów zakonnych w diecezji lub poza diecezją i złożenie w Kurii odpowiednich zaświadczeń (ob. Statut Synod. 72. 1°). Kapłani pragnący odprawić rekolekcje w Seminarium Duchownym w terminach wyżej podanych, winni powiadomić wcześniej Kurie.

† Jan Mazur Bp

Siedlce, dnia 13 lutego 1973 r.